

Preekserie: Genesis – Van Eden naar Egypte Onderweg naar zondag 8 februari 2026: 'De belofte van de brandende fakkel'

We zitten in de preekserie over het boek Genesis en het grote verhaal dat God met de wereld heeft. Een verhaal dat zijn vervulling vindt in Christus: de Alpha en de Omega, het begin en het einde. In Hem vinden we zowel onze oorsprong als onze bestemming.

In de periode tot aan Pasen volgen we de geschiedenis van God met aartsvader Abraham, die gehoor gaf aan wat God vroeg en daardoor - volkomen onverwacht en tegen alle menselijke logica in - een van de belangrijkste mensen in de geschiedenis werd als 'vader van vele volkeren'.

Hoe werkt 'Samen naar Zondag'? Maak een keuze uit een of meer van de volgende onderdelen:

1. **Zelf ontdekken**

Je overdenkt zelf het Bijbelgedeelte en kunt hierbij gebruik maken van een van de bijbelstudiemethodes. Als het vragen oplevert, noteer ze en probeer antwoorden te vinden. Neem je vragen en bevindingen mee naar je kring!

2. **Aanvullende teksten en suggesties**

Deze teksten en suggesties helpen je om na te denken over het Bijbelgedeelte en het themAbraham

3. **Meer toelichting en gespreksvragen**

Om je nog meer te helpen vind je hier een korte uitwerking van het thema en het Bijbelgedeelte en vragen om met elkaar op kring te bespreken.

1. Zelf ontdekken

Bijbeltekst: Genesis 15:1-21 (NBV21)

Abrams visioen

¹ Niet lang daarna richtte de HEER zich tot Abram in een visioen: 'Wees niet bang, Abram: Ikzelf zal een schild voor je zijn. Je loon zal vorstelijk zijn.'² 'HEER, mijn God,' antwoordde Abram, 'wat voor zin heeft het mij te belonen? Ik zal kinderloos sterven, en alles wat ik bezit zal het eigendom worden van Eliëzer uit Damascus.'³ U hebt mij immers geen nakomelingen gegeven; daarom zal een van mijn dienaren mijn erfgenaam worden.'⁴ Maar de HEER sprak opnieuw tot hem: 'Nee, niet je dienaar zal jouw bezittingen erven, maar een kind dat jijzelf zult verwekken.'⁵ Daarop leidde Hij Abram naar buiten. 'Kijk eens naar de hemel,' zei Hij, 'en tel de sterren, als je dat kunt.' En Hij verzekerde hem: 'Zo zal het ook zijn met jouw nakomelingen.'⁶ Abram vertrouwde op de HEER en deze rekende hem dit toe als rechtvaardigheid.

⁷ Ook zei de HEER tegen hem: 'Ik ben de HEER, die jou heeft weggeleid uit Ur, uit het land van de Chaldeeën, om je dit land in bezit te geven.'⁸ 'HEER, mijn God,' antwoordde Abram, 'hoe kan ik er zeker van zijn dat ik het in bezit zal krijgen?'⁹ 'Haal een driejarige koe,' zei de HEER, 'een driejarige geit, een driejarige ram, een tortelduif en een jonge gewone duif.'¹⁰ Abram haalde al deze dieren, sneed ze middendoor en legde de twee helften van elk dier tegenover elkaar. Alleen de vogels sneed hij niet door.¹¹ Er kwamen roofvogels op de kadavers af, maar Abram joeg ze weg.

¹² Toen de zon bijna onderging, zonk Abram weg in een diepe slaap. Opeens werd hij overweldigd door angst en diepe duisternis.¹³ Toen zei de HEER: 'Besef goed dat je nakomelingen als vreemdeling zullen wonen in een land dat niet van hen is, en dat ze daar slaaf zullen zijn en onderdrukt zullen worden, vierhonderd jaar lang.'¹⁴ Maar Ik zal het volk dat hen als slaaf laat werken ter verantwoording roepen, en dan zullen ze wegtrekken, met grote rijkdommen.¹⁵ Wat jou betreft: jij zult in vrede met je voorouders worden verenigd en in gezegende ouderdom begraven worden.¹⁶ Pas de vierde generatie zal hierheen terugkeren, want pas dan hebben de Amorieten zo veel misdaden bedreven dat de maat vol is.'

17 Toen de zon ondergegaan was en het helemaal donker was geworden, was daar plotseling een oven waar rook uit kwam, en een brandende fakkel die tussen de dierhelften door ging. 18 Die dag sloot de HEER een verbond met Abram. 'Dit land,' zei Hij, 'geef Ik aan jouw nakomelingen, van de rivier van Egypte tot aan de grote rivier de Eufraat: 19 het gebied van de Kenieten, Kenizzieten en Kadmonieten, 20 de Hethieten, Perizzieten en Refaïeten, 21 de Amorieten, Kanaänieten, Girgasiëten en Jebusieten.'

2. Aanvullende teksten en suggesties

Jeremia 34:18-20

18 Ik zal allen die een stierkalf in tweeën hebben gehakt en tussen de stukken door zijn gelopen, maar die toch de regels van mijn verbond hebben overtreden en zich niet aan de overeenkomst hebben gehouden die ze ten overstaan van Mij hebben gesloten, in het lot van dat kalf laten delen.

Romeinen 4:3

(...) want wat zegt de Schrift? 'Abraham vertrouwde op God, en dat werd hem als rechtvaardigheid toegerekend.'

Suggestie 1.

Lees de bijbeltekst in stilte en noteer welke woorden er voor jou uitspringen. Waarom die?

Welke vragen roept de lezing bij jou op?

Als je een samenvatting of een preek zou mogen maken, welke woorden of onderwerpen zou je dan zeker meenemen? Met welke kerntekst(en)?

Wat zegt de lezing over het karakter van Abraham?

Op welke punten zegt het ook wel iets over ons?

Wat haal je uit de lezing over het karakter van God?

Suggestie 2

Abraham is een man van geloof, dat staat buiten kijf. Toch zien we ook twijfels bij hem. Niet aan het bestaan van God – hij praat met Hem – maar wel aan het nakomen van Zijn beloften over nakomelingen (*'ik zal*

kinderloos sterven, vers 2) en over het aan hem en zijn nakomelingen beloofde land (*‘hoe kan ik er zeker van zijn dat ik het in bezit zal krijgen?’*, vers 8).

Denk eens na over het mogelijke waarom van Abrahams twijfels. Herken je twijfels in je eigen leven ten aanzien van beloften of verwachtingen? Hoe ga je daarmee om?

Wat vind je van Abrahams opstelling naar God toe? (o.a. de hierboven genoemde verzen 2 en 8, maar ook vers 4 waar Abraham zegt: *‘U hebt mij immers geen nakomelingen gegeven’*. (Als je de klemtoon op ‘U’ legt, klinkt het bijna verwijtend...))

Benoem daarna de reacties van God. Wat zeggen die (jou)?

Hoe spreek jij tegen God; ben je daarin vrij of houd je je in? Kun je zeggen waarom? Ken je bijbelteksten die jou in vrijmoedig zijn of in eerbied en ontzag hebben, kunnen helpen? Welke?

Suggestie 3

Vanaf vers 12 lezen we over het verbond tussen God en Abraham en zijn nakomelingen. Aan de manier waarop het verbond wordt gesloten kun je zien dat God alléén de verplichting op zich neemt. Een onvoorwaardelijk verbond, het hangt niet af van Abraham en zijn nakomelingen.

Wat zegt dat over God en zijn beloften?

Wat betekent het verbond nu voor jou/mij/ons?

En kunnen wij daar iets tegenoverstellen? Wat?

Abraham moest héél lang wachten op de vervulling van Gods beloften. En ook de toestand van slaaf zijn in Egypte duurde een immense tijd (vers 13) voordat God de uitweg gaf.

Waarom zou dat kunnen zijn? Wat zegt dat over God?

Hoe kijk jij aan tegen beloften van God? Hoe weet je of beloften voor jou zijn of misschien toch niet? Kun je er met anderen over praten?

3. Meer toelichting en gespreksvragen

De eerste woorden van God in de lezing zijn: *‘Wees niet bang, Abram, Ikzelf zal een schild voor je zijn. Je loon zal vorstelijk zijn.’*

Psalm 18:3

HEER, mijn rots, mijn vesting, mijn bevrijder, God, mijn steenrots, bij U kan ik schuilen, mijn schild, kracht die mij redt, mijn burcht.

Psalm 34:9

Proef en geniet de goedheid van de HEER, gelukkig de mens die bij Hem schuilt.

Schuilen, beschutting of bescherming zoeken, verandert meestal niet (direct) de omstandigheden, maar hoe goed is het een toevluchtsoord te hebben, een plek waar je bij nood terecht kunt!

Vraag 1

Hoe is God jouw schild, rots, vesting waarbij je kunt schuilen?
Heb je voorbeelden waarbij je die hulp en bescherming nodig had?
Hoe heb je toen Zijn hulp gezocht en ervaren?

**

In Genesis 12 had God beloofd dat Abraham tot een groot volk zou worden. Na Abrahams vragen en twijfels in Genesis 15 legt God zijn beloften vast in een verbond. Hij bevestigt daarmee zijn eerder gedane beloften. Bij het sluiten van een verbond was het gebruikelijk dat beide partijen tussen de dierenhelften doorliepen om aan te geven: 'als ik me er niet houd, mag met mij gebeuren zoals met deze dieren.' Maar hier ging niet Abraham maar God alléén. Daarmee gaf Hij aan dat bij het niet nakomen van het verbond de vergelding alléén op God zelf terecht zou komen. Dat werd in ultieme vorm vervuld aan het kruis op Golgotha, waar het lichaam van Jezus voor de zonden van de wereld werd gebroken. God wist bij het aangaan van de belofte hoeveel het Hem zou kosten!

In de lezing wordt Gods 'door de dierenhelften gaan' uitgebeeld met een rokende oven en een brandende fakkel. Iets soortgelijk vurigs zien we bij de uittocht uit Egypte in Exodus 13:21 waar de Heer voor hen uitging, *overdag in een wolkkolom, 's nachts in een lichtende vuurzuil.*

Vraag 2

Ervaar jij Gods aanwezigheid of nabijheid (weleens)? Hoe?
En als je het niet ervaart, wéét je dan dat Hij er wel bij is?
Hoe of door wie of wat ben je daarvan overtuigd geraakt?
Op welke manier(en) zoek jij Gods aanwezigheid?

**

Waarom zei God: 'Wees niet bang'? Abraham had net een moedige strijd gestreden tegen vier koningen om Lot te bevrijden en gewonnen. Maar God zegt het niet voor niets. Hij weet dat er ook andere kanten zitten aan mensen met geloof, moed, kracht, etc. Tijden dat het totaal anders is of lijkt te zijn. God weet het en zijn naam is 'Ik zal er zijn'!

Vraag 3

Als je naar je eigen leven kijkt, wat zijn dan momenten waarin moed en angst, maar ook geloofszekerheid en twijfel in jou met elkaar strijden? Hoe ga je daarmee om? Leg je die dingen ook aan God voor, met jouw gedachten die daarbij horen?

**

Vraag 4

In vers 7 zegt God wat Hij eerder heeft gedaan voor Abraham. Wat zou God op dit punt tegen jou kunnen zeggen?

**

Romeinen 4:21-22

²¹ Hij (Abraham) was ervan overtuigd dat God bij machte was te doen wat Hij had beloofd, ²² en dat geloof werd hem als rechtvaardigheid toegerekend.

Abraham was oud, zijn vrouw onvruchtbaar, kortom: de omstandigheden leken er niet op dat Gods beloften nog bewaarheid konden worden. Maar God is God. Abraham komt erachter dat niet hijzelf, niet anderen of omstandigheden leidend zijn, maar dat hij naar God moet kijken. Daar is geloof voor nodig, vertrouwen.

Abraham vertrouwde op God en God rekt hem dat toe als rechtvaardigheid. Met dat geloof, dat vertrouwen kunnen we 'recht voor God' staan. Bij Hem komen. Zonder veroordeling.

Vraag 5

In het boek 'Abraham' schrijft Bart van Nes:

Jezus werd vervloekt zodat wij gezegend konden worden,
Jezus werd verscheurd zodat wij geheeld konden worden,
Jezus stierf zodat wij konden leven.

God bewijst zijn liefde voor ons doordat Jezus, toen wij nog zondaren waren, voor ons gestorven is (Romeinen 5:8).

God is goed en zéér te vertrouwen.

En wij, hoe houden wij ons geloof, ons vertrouwen in God, vast?

Hoe proberen wij dat - waar dat kan - nog te versterken?

**

Als je wilt afsluiten met een lied, dan is Opwekking 42 zeker een mogelijkheid: 'Ik stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God.'

Maar 'Ik zal er zijn' van Sela en 'Wat de toekomst brengen moge' (Opwekking 377) zijn zeker ook heel toepasselijk.

